

(a) Stanovništvo

Kompleks Frikos d.o.o. smešten je u naselju Mojković, u opštini Krupanj u Mačvanskom okrugu. Kompleks je od naselja Mojković udaljen oko 2 km.

Lokacija projekta nalazi se u industrijskoj zoni u okviru industrijskog kompleksa Elixir Prahovo.

Prema popisu iz 2022. godine u naselju Mojković živi 476 stanovnika, dok u opštini Krupanj živi 14399 stanovnika.

S obzirom na karakteristike lokacije, kapacitet i veličinu projekta i karakteristike rada projekta, očekivani obim uticaja je minimiziran uz primenu mera prevencije i zaštite, kao i poštovanje normi i standarda za predmetnu delatnost u analiziranoj zoni i na predmetnoj lokaciji.

Realizacija ovog Projekta ne ugrožava okolno stanovništvo, projektom se sprovode potrebne mere zaštite životne sredine.

(b) Fauna

Lokacija predmetnog postrojenja se nalazi u okviru već postojećeg kompleksa pa samim tim ne postoje staništa i vrste koje žive baš na lokaciji. Neka od ustaljenih kretanja na ovom geoprostoru pretrpela su promene izgradnjom kompleksa, stalnog prisustva ljudi i transportnih sredstava, fragmentacije prostora izgradnjom saobraćajnic itd.

Obzirom na navedene činjenice na predmetnoj lokaciji nije registrovano prisustvo retkih ugroženih biljnih i životinjskih vrsta.

Imajući u vidu sve predviđene mere za smanjenje emisija zagađujućih materija u životnu sredinu može se reći da realizacija ovog projekta **neće uticati na životinjske vrste koje nastanjuju ovo područje i njeno okruženje.**

(v) Flora

Na području naselja Prahovo i okoline formiran je raznovrsni biljni svet autohtonog i introdukovanog karaktera što je rezultat odgovarajućih prirodnih uslova. U samom naselju su zastupljene naseljske biljne vrste dok se u okolini nalaze poljoprivredne površine što je i razumljivo s obzirom na tradicionalni karakter ovog kraja.

U užem i širem okruženju lokacije predmetnog Projekta ne nalazi se ni jedna zaštićena biljna vrsta niti staništa zaštićene flore.

Imajući u vidu sve predviđene mere za smanjenje emisija zagađujućih materija u životnu sredinu može se reći realizacija ovog projekta **neće uticati na biljne vrste koje nastanjuju ovo područje i njeno okruženje.**

(g) Zemljište

Zemljište na mestu izvođenja projekta, tj. u blizini kompleksa, nije bilo izloženo uticaju zagađujućih materija.

U pogledu postojećeg korišćenja zemljišta, osetljivost životne sredine na lokaciji projekta se ocenjuje kao niska.

Realizacijom predmetnog projekta nema odlaganja čvrstih i tečnih otpadnih materija u životnu sredinu, odnosno na zemljište, **stoga ne postoje tehničke mogućnosti za ispuštanje otpadnih voda u zemljište, te stoga nema zahteva za praćenje kvaliteta zemljišta.**

(d) Voda

Voda će se koristiti u ložištu za hlađenje ram rešetke iz izmenjivača putem posebnih pumpi, ali je sistem zatvorenog tipa pa neće ispuštanja u sredinu.

Kao što je napred navedeno, na lokaciji predmetnog postrojenja skladištenje sirovina se vrši pod strogo kontrolisanim uslovima i neće se vršiti odlaganje otpada na zemljište, stoga ne

postoje tehničke mogućnosti za ispuštanje otpadnih voda u zemljište, te stoga nema ni procednih voda.

Realizacijom predmetnog projekta neće biti tečnih otpadnih materija u životnu sredinu, stoga **ne postoje tehničke mogućnosti za ispuštanje otpadnih voda u zemljište, pa nema ni zahteva za praćenje kvaliteta vode.**

(d) Vazduh

Verifikovane vrednosti i ocena kvaliteta vazduha u aglomeracijama i zonama date su u Godišnjem Izveštaju o stanju kvaliteta vazduha u Republici Srbiji.

Radom predmetne kotlarnice očekivane su sledeće emisije;

Očekivane čestice	Očekivane količine
Prašina (PM)	Do 150 mg/m ³ (20 mg/m ³ sa filterom)
Ugljen-monoksid (CO)	Do 150 mg/m ³
Azotni oksidi (NOx)	Do 250 mg/m ³

Emisija otpadnih gasovitih materija iz dimnjaka iznad kotlarnice merice se u skladu sa Uredbom o graničnim vrednostima emisija zagađujućih materija u vazduh iz postrojenja za sagorevanje ("Sl.glasnik RS", br. 6/2016 i 67/2021), Prilog 2. Granične vrednosti emisija za srednja postrojenja za sagorevanje, B) Granične vrednosti emisija zagađujućih materija za nova srednja postrojenja za sagorevanje, Deo I Granične vrednosti emisija za čvrsta goriva, Tabela 4., pri čemu se kontrolišu sledeći parametri:

Zagađujuća materije	Vrsta goriva	Toplotna snaga (MWth)	GVE (mg/normalni m ³)
Praškaste materije	sva čvrsta goriva		20
ugljen monoksid - CO	sva čvrsta goriva		150
oksidi azota Nox izraženi kao NO ₂	drvo, briketi ili peleti od drveta		250
	za postrojenja sa fluidizovanim slojem pri upotrebi drugih čvrstih goriva, osim drveta i briketa i peleta od drveta		300
	druga čvrsta goriva	≥ 10	400
		<10	500
azota suboksid – N ₂ O	za postrojenja sa fluidizovanim slojem koje koriste ugalj		150
oksidi sumpora izraženi kao SO ₂	za postrojenja sa fluidizovanim slojem, uz uslov da je emisioni faktor, izražen kao odnos količine sumpora u otpadnim gasovima i količine sumpora u gorivu, manji od 25%		250
	za ostala postrojenja pri korišćenju kamenog uglja		1300
	druga čvrsta goriva		1000
Organske materije izražene kao ukupni ugljenik	Drvo, briketi ili peleti od drveta		10
	Poljoprivredna biomasa (žitarice, slama, suncokretova ljuspa, mikantus)		20

(e) Klimatski faktori

Krupanj se nalazi na 44°21'34" severne geografske širine i 19°21'26" istočne geografske dužine i podneblje je sa umereno kontinentalnom klimom, uzimajući u obzir to da je Rađevina peripanonska regija južnog oboda Panonskog basena, njeno podneblje je umereno kontinentalno. Okolnost da ovo malo udubljenje predstavlja "basen u basenu" (podplaninsku župu), podrazumeva izvesna župna obeležja mikroklimе Krupnja. Planine ga štite od regionalnih vazdušnih strujanja, ali mu donose lokalne vazdušne struje

Padavine su razni oblici kondenzovane i sublimirane vodene pare, koji dospevaju na Zemljinu površinu - u tečnom ili čvrstom stanju. Nastaju hlađenjem vazduha kada se on izdiže, pri čemu on postaje prezasićen i počinje sublimacija ili kondenzacija. Količina padavina predstavlja visinu sloja vode koja je od njih nastao. Izražava se u mm, a meri se **kišomerom** i **pluviografom**.

Godišnji prosek padavina za ovo područje je 960 mm. Maksimum padavina je u septembru i iznosi 110 mm dok je minimum u zimskim mesecima i iznosi 44 mm. Prosečna količina padavina za vegetacijski period je 524 mm dok je broj dana sa padavinama 195.

Pod vodenim talozima podrazumevamo sve vrste kondenzovane i sublimirane vodene pare u atmosferi, koje padaju na zemlju u tečnom ili čvrstom stanju. Najveća količina padavina u ovom regionu je u maju, junu, julu i avgustu, a najsuvli mesec je decembar.

Broj dana sa snegom u toku godine iznosi 32 dana (Meteorološki godišnjak, 2016.).

Broj dana sa maglom u toku godine je 31. (Meteorološki godišnjak, 2016.).

Rad kotlarnice **neće uticati na promenu klimatskih činilaca**.

(ž) Građevine

Predmetni objekat kotlarnice na biomasu predviđen je u okviru površine koja je za tu namenu određena Planskom dokumentacijom.

U neposrednoj blizini predmetnog projekta ima par stambenih objekata a ostatak su šume i livade.

(z) Nepokretna kulturna dobra i arheološka nalazišta

Prema dostavljenoj evidenciji Zavoda za zaštitu spomenika kulture, na definisanom području nema utvrđenih nepokretnih kulturnih dobara.

U okviru definisanih granica obuhvata Plana detaljne regulacije za predmetno područje ne postoje evidentirane prirodne i ambijentalne celine, kao ni evidentirani arheološki lokaliteti.

Uvidom u postojeću dokumentaciju i uvidom na terenu, utvrđeno je da na lokaciji i neposrednom okruženju planiranog kompleksa ne postoje zaštićena i evidentirana kulturna dobra, nema evidentiranih - valorizovanih objekata graditeljskog nasleđa, odnosno spomenika kulture i ne postoje evidentirana arheološka nalazišta.

(i) Pejzaž

Uvažavajući prostorne okvire u kojima se nalazi predmetni kompleks Frikos doo, može se konstatovati da ovaj prostor pripada ravničarskom terenu

Pejzažne karakteristike analizirane prostorne celine predstavljaju bitan elemenat za sagledavanje ukupnih odnosa na relaciji planirani projekat-životna sredina.

Izgrađenost kao elemenat postojećeg pejzaža obuhvata sve postojeće izgrađene objekte na analiziranoj lokaciji stoga sam postojeći kompleks već ima uticaj na promenu postojećeg pejzaža.

Sam teren na kome će se graditi kotlarnica je neravan. Brežuljkasti predeo, sa blagim padom i bujnim zelenilom – nisko rastinje pa će se izvršiti raščišćavanje, ravnanje i nasipanje terena do potrebne zbijenosti istog.

Dakle, kako se realizacija predmetnog projekta odvija u okviru već postojećeg kompleksa neće doći do značajne promene pejzažne slike na predmetnoj lokaciji.

6. OPIS MOGUĆIH UTICAJA PROJEKTA NA ČINIOCE ŽIVOTNE SREDINE U TOKU CELOKUPNOG TRAJANJA PROJEKTA, UKLJUČUJUĆI NAROČITO UTICAJE KOJI POTIČU OD:

(1) očekivanih emisija i očekivane proizvodnje otpada

Prilikom rada i upotrebe objekta nastajace sledeće vrste neopasnog otpada:

- Pepeo od sagorevanja biomase, indeksni broj 10 01 01. Ova vrsta otpada okarakterisana je kao neopasan otpad.
- Otpadna ambalaža (otpadni karton i folija od pakovanja rezervnih delova). Raspakivanjem ambalaže delova opreme koji se zamenjuju nastaje otpadna ambalaža u koju su bili upakovani [folija (15 01 02) i kartonska ambalaža (15 01 01), ukoliko je oštećena i ne može se ponovo upotrebiti].
- Krpe i rukavice od sredstava za čišćenje nastaju kao otpadna zaštitna sredstva koja se upotrebljavaju prilikom čišćenja delova postrojenja. Ova vrsta otpada okarakterisana je kao neopasan otpad sa indeksnim brojem 15 02 03 ili ukoliko je kontaminirana opasnim supstancama kao 15 02 02*.
- Otpadna industrijska ulja za podmazivanje, nastala prilikom zamene industrijskog ulja za podmazivanje pokretnih delova uređaja, koja se karakterišu kao opasan otpad.

Neke od ovih vrsta otpada sadrže opasne materije koje negativno utiču na zdravlje ljudi i životnu sredinu, ukoliko bi došlo do njihovog nekontrolisanog ispuštanja u vodotokove ili odlaganja na zemljište.

Pepeo nastao sagorevanjem drvne mase prikupljaće se u podu ložišta, guračima transportovati do prednjeg dela ložišta i potom lančastim transporterom transportovati u posudu za pepeo, dimenzija prilagođenih zahtevima predmetnog postrojenja snage 1,5 kW.

Sekundarne sirovine, koje ne sadrže opasne materije, privremeno se skladište na ekološkom ostrvu ispod nadstrešnice, dok se opasan otpad privremeno skladišti u specijalizovanom magacinu namenjenom za odlaganje opasnog otpada. Magacin opasnog otpada je zaključan, a pristup imaju samo ovlašćene i obučene osobe za rad sa opasnim materijama.

Zabranjeno je privremeno skladištenje opasnog otpada na okolnom zemljištu ili ispuštanje i prosipanje u kanalizaciju.

Otpad ne može biti privremeno skladišten na lokaciji proizvođača, vlasnika i/ili drugog držaoca otpada duže od 36 meseci po čijem se isteku otpad mora predati na tretman, odnosno ponovno iskorišćenje ili odlaganje.

Otpad će se predavati ovlašćenom operateru sa kojim će Nosilac projekta imati sklopljen ugovor

Zagađenje zemljišta i podzemnih voda može da nastane usled neadekvatnog odlaganja otpada, međutim sama konstrukcija kotlarnice na biomasu ima sistem automatskog čišćenja pepela, koji će se dalje predavati ovlašćenom operateru i neće biti skladišten na lokaciji.

Mogući izvor zagađivanja zemljišta u okviru kompleksa moglo bi biti neadekvatno skladištenje i čuvanje pepela, za koje će se odrediti zakonski propisan skladišni proctor koji će biti privremenog karaktera.

U skladu sa čl.75 Zakona o upravljanju otpadom ("Sl. glasnik RS", br. 36/2009, 88/2010, 14/2016, 95/2018 - dr. zakon i 35/2023) generator otpada je dužan da vodi i čuva pojedinačno za svaku vrstu otpada:

- *Obrazac DEO 1 – Dnevna evidencija o otpadu proizvođača otpada*

- Obrazac GIO 1 – Godišnji izveštaj o otpadu proizvođača otpada;
- Obrazac DEO 1 i GIO 1 propisan je Pravilnikom o obrascu dnevne evidencije i godišnjeg izveštaja o otpadu sa uputstvom za njegovo popunjavanje („Sl.glasnik RS“ br. 95/10).

Obrasci izveštaja se dostavljaju Agenciji za zaštitu životne sredine najkasnije do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu.

Upravljanje otpadom u toku izgradnje i eksploatacije objekata vršiće se u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom i važećim podzakonskim aktima.

Sa generisanim otpadom postupaće se na sledeći način:

Generisani pepeo nastao u procesu, prikupljaće se i privremeno čuvati u otnesnoj komori i isti će se predavati ovlašćenom operateru koji vodi propisanu dokumentaciju o kretanju otpada u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom ("Sl. glasnik RS", br. 36/2009, 88/2010, 14/2016, 95/2018 - dr. zakon i 35/2023). Pre kretanja otpada sa lokacije formiraće se Dokument o kretanju otpada u skladu sa Pravilnikom o obrascu dokumenta o kretanju otpada i uputstvu za njegovo popunjavanje („Sl.glasnik RS“ br. 114/13).

Uzimajući sve ovo u obzir, može se konstatovati da **nema štetnog uticaja na kvalitet okolnog zemljišta.**

Predmetni objekat nije proizvodni tako da ne nastaju tehnološke otpadne vode, tako da nema zagađivanja životne sredine otpadnim vodama, usled odvijanja tehnološkog procesa.

Povremeno ispuštene vode iz sistema za grejanje upuštaju se u postojeću tehnološku kanalizaciju preduzeća FRIKOS hladnjača i potom prečišćavaju u sistemu za prečišćavanje otpadnih voda.

U predmetnim objektima ne nastaju sanitarne otpadne vode, jer nisu predviđeni priključci za sanitarnu vodu.

Radom predmetne kotlarnice očekivane su sledeće emisije;

Očekivane čestice	Očekivane količine
Prašina (PM)	Do 150 mg/m ³ (20 mg/m ³ sa filterom)
Ugljen-monoksid (CO)	Do 150 mg/m ³
Azotni oksidi (NOx)	Do 250 mg/m ³

Emisija otpadnih gasovitih materija iz dimnjaka iznad kotlarnice meriće se i pratiti u skladu sa Uredbom o graničnim vrednostima emisija zagađujućih materija u vazduh iz postrojenja za sagorevanje ("Sl.glasnik RS", br. 6/2016 i 67/2021), Prilog 2. Granične vrednosti emisija za srednja postrojenja za sagorevanje, B) Granične vrednosti emisija zagađujućih materija za nova srednja postrojenja za sagorevanje, Deo I Granične vrednosti emisija za čvrsta goriva, Tabela 4., pri čemu se kontrolišu sledeći parametri:

Zagađujuća materije	Vrsta goriva	Toplotna snaga (MWth)	GVE (mg/normalni m ³)
Praškaste materije	sva čvrsta goriva		20
ugljen monoksid - CO	sva čvrsta goriva		150
	drvo, briketi ili peleti od drveta		250
	za postrojenja sa fluidizovanim slojem pri upotrebi drugih čvrstih goriva, osim drveta i briketa i peleta od drveta		300
oksidni azota Nox izraženi kao NO2		≥ 10	400
	druga čvrsta goriva	<10	500

azota suboksid – N ₂ O	za postrojenja sa fluidizovanim slojem koje koriste ugalj	150
oksidi sumpora izraženi kao SO ₂	za postrojenja sa fluidizovanim slojem, uz uslov da je emisioni faktor, izražen kao odnos količine sumpora u otpadnim gasovima i količine sumpora u gorivu, manji od 25%	250
	za ostala postrojenja pri korišćenju kamenog uglja	1300
	druga čvrsta goriva	1000
Organske materije izražene kao ukupni ugljenik	Drvo, briketi ili peleti od drveta	10
	Poljoprivredna biomasa (žitarice, slama, suncokretova ljuspa, mikantus)	20

Zagađenje u slučaju udesa

Postoji mnogo različitih definicija pojma akcident ili udes, koje su usvojile određene međunarodne organizacije. Jedna od mogućih definicija je: "Nekontrolisani događaj nastao prilikom procesa proizvodnje, transporta ili skladištenja u kojem je došlo do oslobađanja određenih količina opasnih materija u vazduh, vodu ili zemljište i to na različitom teritorijalnom nivou, što za posledicu može imati ugrožavanje života i zdravlja ljudi, materijalnih dobara i posledice po životnu sredinu".

Do udesa može doći usled:

- nepravilno odabrane opreme u pogledu tehnološko-tehničkih i bezbednosnih performansi,
- kvara i neispravnosti opreme (mehanička oštećenja, korozija i dr.)
- nepravilnog i neredovnog održavanja opreme, instalacija ili samog objekta,
- nestručnog rukovanja opremom i postupanja sa materijalima,
- nepridržavanja uputstava i propisa,
- nemogućnosti pražnjenja opreme u slučaju elementarne nepogode.

Oprema i instalacije moraju biti ispravni i u potpunosti odgovarati važećim propisima. U potpunosti se moraju sprovoditi procedure za bezbedan rad. Proces se mora u potpunosti držati pod kontrolom.

Nosilac projekta preduzima, a to će činiti i ubuduće, sve potrebne mere da ne dođe do udesa u toku funkcionisanja projekta. Mere se odnose na:

- pripremu i primenu potrebnih uputstava za rad,
- obuku ljudstva,
- održavanje opreme, instalacija i samog objekta u ispravnom stanju,
- periodičnu kontrolu opreme i instalacija,
- nadzor rada opreme i instalacija i
- kontrolu primene propisanih postupaka rada od strane radnika

Ako bi se udes ipak dogodio, preduzele bi se aktivnosti da se uticaj udesnog događaja svede na najmanju moguću meru. Osoblje će biti obučeno da pravilno reaguje u slučaju udesa.

Pri eventualnom prodoru štetnih materija u većim koncentracijama u vodotokove, na primer, ulja iz mašina, došlo bi do zagađenja. Ali to je praktično nemoguće pri redovnom radu.

Ovakav događaj bi se smatrao udesnim i slučajnim.

Udesni događaji - požar i eventualna eksplozija, bili bi sa mogućim štetnim, najverovatnije kratkotrajnim, uticajima zagađujućih materija na životnu sredinu.

Buka, vibracije

Tokom izvođenja predviđenih radova može doći do pojave buke usled građevinskih radova i rada građevinskih mašina. Nastala buka će biti privremenog karaktera, pa se može zaključiti da buka neće imati negativnog uticaja na životnu sredinu i na kvalitet života lokalnog stanovništva.

Redovnim radom buka na predmetnoj lokaciji nastajće kao posledica odvijanja saobraćaja, poreklom od vozila kojima će se dopremati sirovine kao posledica rada procesne opreme. Međutim, predmetni projekat je u sklopu već postojećeg kompleksa Frikos doo, tako da realizacija novog projekta neće imati značajnog uticaja.

Lokacija projekta je u postojećoj radnoj zoni u naseljima (provredni objekti) tako da nema osetljivih receptora u samoj okolini kompleksa. Buka neće imati značajan uticaj po životnu sredinu. Ukoliko dođe do prekoračenja nivoa buke propisane za ovu zonu, preduzeće se određene mere u cilju njenog smanjenja.

Na osnovu *Uredbe o indikatorima buke, graničnim vrednostima, metodama za ocenjivanje indikatora buke, uznemiravanja i štetnih efekata buke na zdravlje ljudi („Sl. glasnik RS”, br. 75/10)*, tačnije na osnovu tabele 1. iz Priloga 2. navedene Uredbe, predmetni kompleks pripada zoni 4 - Poslovno-stambena područja, trgovačko-stambena područja i dečja igrališta za koju su propisane granične vrednosti nivoa buke za dan i veće 60 dB(A), a za noć 50 dB(a) i isti se nesmeju prekoračiti.

Imajući u vidu projektovanu tehnologiju rada, na predmetnoj lokaciji ne očekuje se pojava vibracija koja bi značajno ugrozila životnu sredinu.

Svetlost, toplota, radijacija, itd

Tokom izvođenja radova i tokom redovnog rada predmetnog postrojenja neće dolaziti do pojave svetlosti, toplote i radijacije koja bi mogla da utiče na životnu sredinu i lokalno stanovništvo.

Na predmetnoj lokaciji nema izvora vibracija niti štetnih zračenja kako jonizujućih tako i nejonizujućih.

(3) prirode i količine emisija gasova sa efektom staklene bašte

- Vazduh

- Radom predmetne kotlarnice očekivane su sledeće emisije;

Očekivane čestice	Očekivane količine
Prašina (PM)	Do 150 mg/m ³ (20 mg/m ³ sa filterom)
Ugljen-monoksid (CO)	Do 150 mg/m ³
Azotni oksidi (NOx)	Do 250 mg/m ³

Emisija otpadnih gasovitih materija iz dimnjaka iznad kotlarnice meriće se i pratiti u skladu sa *Uredbom o graničnim vrednostima emisija zagađujućih materija u vazduh iz postrojenja za sagorevanje („Sl.glasnik RS”, br. 6/2016 i 67/2021)*.

(4) korišćenja prirodnih vrednosti, posebno zemljišta, vode, biljnog i životinjskog sveta u toku izvođenja i eksploatacije

Uspešnost rešenja u domenu zaštite životne sredine podrazumeva svestrano sagledavanje i definisanje svih mogućih uticaja. Saglasno tome uvek se kao prioritet postavlja obaveza definisanja mogućih uticaja u odnosu na osnovne ekološke kategorije kao što su vazduh, voda, tlo, flora, fauna, pejzaž i dr.

na:

- kratkotrajne štetnosti,
- štetnosti sa dugotrajnim dejstvom i
- trajne štetnosti.

Kratkotrajnim štetnostima se smatraju one koje se mogu otkloniti u relativno kratkom vremenu – do dve godine. U takve štetnosti spadaju: uništavanje niskog rastinja i trave, izrada privremenih puteva i deponija, postavljanje privremenih (montažnih) objekata itd.

Granice između kratkotrajnih, dugotrajnih i trajnih štetnosti nisu jasno izražene i zavise od angažovanja čoveka na njihovom saniranju. U suprotnom, može se desiti da kratkotrajne posledice pređu u dugotrajne, pa čak, i trajne štetnosti.

Da bi se predmetni Projekat pokazao kao stabilan i koji ne ugrožava životnu sredinu, treba izvršiti pravovremenu procenu uticaja Projekta na životnu sredinu i definisati ciljeve upravljanja kvalitetom životne sredine od čega će imati korist i Nosilac projekta i lokalna zajednica i društvo u celini.

Moguće ugrožavanje životne sredine zbog emisije polutanata - produkata sagorevanja goriva koje koriste radna i dopremna vozila su beznačajna pošto se radi na otvorenom prostoru. Izduvni gasovi dizel motora sadrže: ugljen dioksid, ugljen monoksid, okside azota, ugljovodonike, čađ, azot, halogene elemente itd. Svi ovi uticaji su privremenog karaktera.

Negativan uticaj na zemljište imaju vode, koje se slivaju sa kolovoza i manipulativnih površina i taloženje izduvnih gasova od vozila koji dovoze i odvoze robu.

Izgradnja nove kotlarnice na biomasu u odnosu na prethodno stanje, izaziva izvesne vizuelne promene na prostoru na kome se nalaze, ali neće doći do bitnih vizuelnih poremećaja, s obzirom da se izgradnja planira na prostoru već postojećeg kompleksa.

Nosilac projekta je u obavezi da predvidi sve neophodne tehničke mere zaštite od zagađivanja životne sredine za vreme redovnog odvijanja procesa proizvodnje.

Životna sredina nije ugrožena (zagađena) postojećom bukom. U toku redovnog rada kompleksa ne može se očekivati buka koja bi delovala štetno na čovekov organizam.

Skladištenje sirovina mora biti tako organizovano i tehnički opremljeno da je onemogućeno zagađivanje i gubljenje kvaliteta i da je vidno obeležena količina materija u vazduhu su manje od maksimalno dozvoljenih vrednosti.

Kvalitet vazduha na lokaciji projekta je zadovoljavajući, tj. koncentracije zagađujućih materija u vazduhu su manje od maksimalno dozvoljenih vrednosti.

Najveća opasnost od budućeg rada projekta vezana je za mogućnost nastanka udesnih situacija kao što su izlivanje opasnih materija i izbijanje požara. Sve udesne situacije biće svedene na minimum propisanim merama za sprečavanje udesa i ograničavanja uticaja tog udesa na život i zdravlje ljudi i životnu sredinu. Nosilac projekta će ažurirati Izveštaj o bezbednosti i Plan zaštite od udesa, uključujući i novi predmetni projekat, i tako će predvideti sve neophodne mere u cilju sprečavanja i svođenja posledica udesa na najmanju moguću meru.

Korišćenja prirodnih resursa

U toku izvođenja projekta od prirodnih resursa koriste se zemlja, šljunak, voda i električna energija.

Za odvijanje procesa obezbeđeni su sledeći energenti i energofluidi:

- Električna energija,
- Voda.

Električna energija

Priključak na elektroenergetsku mrežu je postojeći, u okviru kompleksa, a instalisana snaga za kotlarnicu je 5,5 MW

Priključak na vodovodnu mrežu je postojeći, u okviru kompleksa. Voda će se koristiti u ložištu za hlađenje ram rešetke iz izmenjivača putem posebnih pumpi.

Kompleks preduzeća FRIKOS u Mojkoviću nije priključen na javnu vodovodnu mrežu već se voda zahvata iz podzemnih bunara (BUNAR 2 – IEBF1 i BUNAR 3 – IEBF2), koji su opremljeni pumpama i potrebnom automatikom.

Radom hladnjače FRIKOS se ne ugrožava kvalitet okolnog zemljišta, površinskih i podzemnih voda u okruženju, preduzeće FRIKOS poseduje postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda pre ispuštanja u recipijent, vodotok II kategorije, na kome će se po potrebi prečišćavati i vode iz kotlarnice.

U toku redovnog rada predmetnog objekta kotlarnice za potrebe kompanije FRIKOS u Mojkoviću, nema zagađivanja u smislu emisije otpadnih materija u vodu i zemljište, jer se povremeno ispuštene vode iz sistema za pripremu vode, grejanje i hlađenje ispuštaju u postojeću tehnološku kanalizaciju, koja se pre ispuštanja u recipijent prečišćava na postojećem PPOV hladnjače Frikos. Atmosferske vode se pre ispuštanja prečišćavaju na postojećem separatoru.

(5) kumulativnih uticaja projekta i drugih sprovedenih, odobrenih, povezanih ili planiranih projekata

Činioci životne sredine (zemljište, voda, vazduh, flora, fauna i dr.) grade nekoliko osnovnih potencijala o čijim se funkcionalnim karakteristikama mora voditi računa kod valorizacije uticaja projekta na životnu sredinu.

Međusobni odnos pojedinih činilaca životne sredine kao i njihov uticaj na formiranje ekoloških potencijala i njihove osnovne funkcije su bitni zbog ocene mogućih uticaja izgradnje.

U slučaju realizacije projekta Projekta izgradnje kotlarnice na biomasu instalisane snage 5,5 MW na k.p.br. 963, 964/2 i 965 KO Mojković, se može zaključiti da međusobni uticaj navedenih činilaca neće dovesti do povećanja štetnog uticaja ili rizika po životnu sredinu, imajući u vidu opisanu vrstu, veličinu, kapacitet, zahvat, lokaciju i okruženje samog Projekta.

Međusobni uticaji navedenih činilaca bi mogli doći do izražaja samo u slučaju udesnih situacija

Analizom činilaca životne sredine na predmetnoj lokaciji, može se zaključiti sledeće:

- a) Lokacija projekta se nalazi u okviru zone TC4 – radne zone u naseljima (privredni objekti), odnosno u okviru kompleksa Frikos doo koje je predviđeno za izgradnju te vrste objekta, savremenijim tehničkim rešenjima sa manjim negativnim uticajem na životnu sredinu.
- b) U užem i širem okruženju lokacije Projekta ne nalazi se ni jedna zaštićena životinjska ili biljna vrsta niti se nalaze staništa zaštićenih vrsta faune i flore. Takođe, u užem i širem okruženju Projekta ne nalaze se istorijska, kulturna dobra i arheološka nalazišta.
- c) U toku eksploatacije Projekta uz primenu tehničkih mera zaštite, emisije zagađujućih materija u vazduh i vodu će biti u dozvoljenim GVE vrednostima.
- d) Objekti individualnog stanovanja nalaze se na takvoj udaljenosti da u toku eksploatacije neće biti značajnijeg uticaja na stanovništvo; radi se o rekonstrukciji starog pogona.

Na osnovu prethodnog može se konstatovati da Projekat neće značajnije uticati na činioce životne sredine, naprotiv, predviđenom opremom za aspiraciju i prečišćavanje gasova usmeren je na smanjenje negativnog uticaja na životnu sredinu.

7. PREDLOG MERA ZA SPREČAVANJE, SMANJENJE I OTKLANJANJE ZNAČAJNIH NEGATIVNIH UTICAJA